

Správa o činnosti SZOŠ za rok 2008

Práca SZOŠ a jeho predsedníctva v roku 2008 vychádzala z plánu práce a hlavných úloh schválených konferenciou, pričom vedenie zväzu fungovalo v nasledovnom zložení:

Predseda: Juraj Nemec

Podpredseda: Ján Mižúr

Členovia: Dušan Formanko, Milan Kollár

Generálny sekretár zväzu: Marián Kazík

Revízná komisia: Juraj Prékop (predseda), Igor Roháč, Eva Králová

Z pohľadu vnútorných štruktúr zväzu sa nič nezmenilo, riadením jednotlivých odvetví orientačného behu boli poverené odvetvové sekcie – OB vedená Milanom Petrincom, OC vedená Michalom Kundratom a LOB vedená Valérom Frankom, okrem nich fungovala ešte mapová komisia vedená Radom Jonášom. Ďalšie významné prierezové úseky ostávajú naďalej personálne neobsadené. Zasadnutia predsedníctva boli pravidelné a konali sa na rôznych miestach Slovenska, dominantne v Bratislave. V práci predsedníctva sa nevyskytli žiadne podstatné problémy, prijaté uznesenia boli sledované a plnené v súlade s plánovanými termínmi.

Pri plnení hlavných úloh sa v niektorých oblastiach darilo viac, inde menej. Nízka výška dotácie z MŠ SR a chýbajúci sponzori na úrovni zväzu nás naďalej nútia podmieňovať účasť na vrcholných svetových a regionálnych podujatiach zložením zálohy (s výnimkou skutočne najlepších). Aj v tejto situácii sa podarilo úspešne obsadiť rozhodujúce medzinárodné akcie vo všetkých troch disciplínach, problémy vznikli len v prípade ME v OB. Výsledky v orientačnom behu a orientačnej cyklistike boli viac ako vynikajúce. Darí sa aj udržiavať náš šport v podvedomí verejnosti a spolupracovať s rozhodujúcimi štátnymi a neštátnymi partnermi. Za dôležitý moment je potrebné považovať prijatie SZOŠ za člena SOV. Naši športovci sa pomerne úspešne zúčastnili AMS a MS školskej mládeže. Štandardným spôsobom fungovali CTM, trochu stagnuje práca s mládežou v Spišskej Novej Vsi. Regionálne súťaže boli organizované vo všetkých troch oblastiach, skvalitnila sa najmä ich úroveň v oblasti Stred. Pribudli nové mapy, pričom sa zrejme podarí rozbehnúť projekt pokrytia územia SR školskými mapami, ako predpoklad sprístupnenia nášho športu širšej verejnosti. Pretrváva však – už dlhodobo – problém členskej základne, ktorá sa stále pohybuje „v červených číslach“ a pozitívnejší trend sa nedarí naštartovať. A mimo hlavných úloh – orientačný beh je všeobecne známy ako krásny, čistý šport pre všetkých – určité škvrny sa nám však v tomto roku podarilo vyrobiť a pevne verím, že sa s nimi vysporiadame.

Nakoniec niečo pozitívne – minulý rok som konštatoval, že vďaka Hanke Bajtošovej bola sezóna 2007 najúspešnejšou v celej histórii fungovania zväzu – tento rok toto tvrdenie, len so zmenením roku platí znova – jej, ale aj ostatným (najmä Tyszová, Barták a Dávidík) gratulujeme a ďakujeme!

Sekcia orientačného behu

Činnosť sekcie OB sa riadila plánom práce vypracovaným pre obdobie rokov 2007 a 2008, v úzkej spolupráci s realizačným tímom reprezentačného výberu SR v OB a s predsedníctvom SZOŠ. Komisia pracuje už tretie volebné obdobie v rovnakom zložení. Spolupráca vo vzťahu k predsedníctvu zväzu ako aj k zástupcom jednotlivých klubov je kontinuálna a bezproblémová. V legislatívnej oblasti, dochádza stále k drobným úpravám, ktoré sa pravidelne zapracúvajú do Vykonávacích predpisov (odzrkadľujú nové poznatky a požiadavky na činnosť v hnutí), no v priebehu 1-2 rokov ich bude potrebné postupne zapracovať aj do ostatných súvisiacich predpisov.

Zhodnotenie pretekov

V športovo-technickej oblasti sekcia OB riadila chod rebríčkových súťaží. Osvedčilo sa v mesačných periódach zverejňovať priebežné poradie súťaže jednotlivcov, počas hlavného pretekárskeho obdobia, čo oceňuje celá športová obec v OB. Úroveň organizácie celoslovenských a majstrovských pretekov sa priebežne sledovala a hodnotiacu správu sme zverejnili v Infobe. Žiaľ, stále sa opakujú problémy s praktickým plnením povinností funkcionárov, napriek vypracovanej metodike o povinnosti funkcionárov v OB. Najvýraznejšie neplnenie povinností sa prejavuje v pozícii hlavného rozhodcu, ktorý môže výrazne ovplyvniť kvalitu pretekov a predísť organizačným chybám v príprave a pri stavbe tratí.

Tento rok sa veľmi zdĺhavo a prácne hľadali organizátori majstrovských súťaží a táto mravenčia presvedčovací práca sa nakoniec podarila a našli sa napokon organizátori pre všetky majstrovstvá. Vďaka patrí hlavne ATU Košice, ktorí napriek organizačne náročnejšej príprave KARST Cup sa podujali ešte zorganizovať aj M SR v klasike a štafiet. Zvyšné majstrovstvá sa uskutočnili pod záštitou klubov Farmaceut a Rapid Bratislava, ktorí využili pripravené nové mapy pre účely pretekov v oblasti na tieto majstrovstvá. Z nemajstrovských pretekov boli na Slovensku už len pre slabý záujem organizátorov iba dvojkoľo poriadané Kobrou a GPS v Pezinku, ktoré by sa malo tento rok písať radšej malými písmenkami, lebo to nemalo nič spoločné s názvom preteku. Zvyšné preteky hodnotené do rankingu sa konali tradične na Postás Kupa v Maďarsku, bežalo sa v Beskydách v rámci moravského rebríčka a prvýkrát sa zaradili preteky v Poľsku.

Situácia s hľadaním organizátorov sa vyvíjala tradične veľmi ťažko, nakoniec sa podarilo realizovať celoslovenské preteky v plánovanom rozsahu a s vyváženým kalendárom súťaží. V tomto smere je pozitívne, že pre rok 2009 bude známy kalendár pretekov v jeho prakticky definitívnej podobe už na konferencii SZOŠ. Po niekoľkých rokoch termínovník pretekov je známy relatívne skoro, čo je pre celoročné plánovanie účasti na pretekoch veľmi dôležitý posun vpred. Trend zaradovania súťaží v zahraničí do slovenského rebríčka patrí aj naďalej medzi snahy sekcie OB o spštenie súťažného kalendára avšak nie na úkor slovenského organizátora.

Tento rok sa na Slovensku nekonali žiadne významné európske a svetové podujatia – preteky z najvyššou zahraničnou účasťou boli 4-etapový Karst Cup na Silickej planine s účasťou okolo 700 pretekárov. Priemerne sa rankingových a majstrovských súťažiach zúčastňovalo cca 200 až 250 pretekárov, čo je na slovenské podmienky na hranici reálnej možnosti, pokiaľ tam neštartujú aj ďalší zo zahraničia. Najnižšiu účasť mala GPS, a to cca 150 pretekárov a z toho bola polovica zahraničných.

Tento rok sa problém tlače máp pomocou laserových farebných tlačiarň už riešil k lepšej spokojnosti pretekárov. Používali sa kvalitnejšie tlačiarne a vhodnejšie papiere. Ďalšie zlepšovanie je však aj späté so samotným technologickým vývojom na IP trhu.

Hoci navonok sa zdá, že členská základňa je stabilizovaná, nie je tomu tak. Počet registrovaných pretekárov neustále klesá, pomer medzi zrušenými registráciami a novo-registrovanými je asi 2:1. No i medzi registrovanými je aktívnych členov je veľmi málo, čo brzdí rozvoj aj konkurenciu v našom športe. Pre udržiavanie patričnej výkonnosti sme nútení chodiť za pretekami aj do zahraničia, kde pretekári reálne vidia svoje výkonnostné postavenie a vidia ako zaostávajú. Už to by malo byť mementom našim dorastencom, keď chcú reprezentovať SR v budúcnosti, aby trénovali systematicky a poctivo – bez toho nebudú výsledky a nebudeme mať pokračovateľov dnešnej úspešnej reprezentácie.

Výsledky reprezentácie

Napriek obrovskému deficitu finančných prostriedkov na chod reprezentácie seniorov, juniorov a dorastu, dospelí pretekári dosiahli na MS výborné výsledky - boli sme veľmi blízko od zisku

dvoch medailí. Sústavne rastúca konkurencia v kategóriách juniorov a dorastu znamená, že sa v absolútnom poradí, až na malé výnimky – a aj pri dobrých výkonoch – prepadávame.

Sekcia orientačnej cyklistiky

Sekcia OC fungovala bez zásadnejších zmien a jej hlavnou úlohou bolo nadviazať na pozitívne trendy minulých rokov. Hlavným problémom, ktorý naďalej negatívne ovplyvňuje fungovanie OC, bola novela lesného zákona. Opäť je však isté že budeme musieť využiť súťaže aj v susedných krajinách. 4 až 6 klubov, ktoré sú ochotné a schopné organizovať preteky v SR, a aj to nie každý rok po sebe, je veľmi málo.

Prácu s mládežou a novými nádejami je vidieť čiastočne v Bratislave zásluhou Evy Královej, no viac ako potešiteľný je však prebúdajúci sa záujem o pretekársku činnosť u mládeže z východu Slovenska.

Zhodnotenie pretekov

V roku 2007 vstúpila do platnosti NOVELA LESNÉHO ZÁKONA, ktorá výrazne zasiahla do možnosti pohybu cyklistov v lese. Aj z tohto dôvodu sa na Slovensku len veľmi ťažko hľadali organizátori domácich súťaží v atmosfére neexistujúcich praktických skúseností s uplatňovaním tohto zákona. Lesný zákon a malý počet klubov, ktoré sú schopné a ochotné organizovať preteky na Slovensku, prinútili sekciu OC opäť zaradiť preteky v zahraničí ako súčasť pretekov Slovenského pohára. V r. 2008 to bola presná polovica z 8 podujatí zaradených do SP v OC. Aj tento rok sekcia OC zvolila vhodné a kvalitné podujatia v susednej ČR.

V roku 2008 teší ale najmä kvalita pripravených podujatí na Slovensku v Košiciach a v Bratislave. Uskutočnené preteky mali dobrú úroveň, usporiadatelia sa snažia pripraviť každé podujatie čo najlepšie. Je však dosť vidno, ak trate stavia neorientačný cyklista, prípadne pretekár s malými skúsenosťami. Je vidno aj to, či podujatie zabezpečuje úzky usporiadateľský kolektív, alebo široké pole činovníkov...

Všetky podujatia boli na nových mapách pre OC. Väčšina máp bola tlačaná ako farebné kópie, čo je nový a efektívny trend, ktorý je však potrebné kvalitatívne doladiť k všeobecnej spokojnosti účastníkov pretekov.

Tohtoročná sezóna skončila ešte pred začatím letných prázdnin. Vyhodnotenie Slovenského pohára bolo uskutočnené až na jesennom tradičnom podujatí – MAKADO – ktoré 4. 10. 2008 pripravili Vazkári v spolupráci so Sokolom Pezinok.

Výsledky reprezentácie

Zásluhou titulu Hany Bajtošovej v šprinte žien na MS a bronzovej medaily Natálie Tyszovej v šprinte junioriek na JMS boli výsledky excelentné.

Ženská časť výpravy ukázala na MS i ME, že výborné výsledky v posledných 3 rokoch a umiestnenia v českej elite nie sú náhodnými výsledkami, systematické tréningové úsilie sa začína prejavovať aj u iných pretekárov. Pozícia A. Ďurčovej sa oproti minulému roku stabilizovala, fyzicky bola pripravená oveľa lepšie. Výsledky P. Paprčku v kategórii mužov sú výnimočné, najmä keď berieme do úvahy, že orientačných skúseností má minimálne. Je však mimoriadne chápavým typom výborne technicky a fyzicky pripraveného cyklistu, ktorý veľmi dobre zvláda prácu s mapou.

Juniori a juniorky - najväčšie očakávania boli v štafetách, no tie dopadli neslávne. Oveľa potešiteľnejšie boli individuálne vystúpenia Tyszovej a Trnovca, ale i ostatných, ktorí v takejto konkurencii súťažili po prvý raz v živote. Viac sa čakalo od Trnovcovej a Chrappu. Štyria z

juniorského kolektívu sú v budúcom roku už dospelí, Chrappa a ostatní minimálne rok ešte môžu medzi juniormi pôsobiť, čo je dobrý predpoklad pre prácu s juniormi aj v ďalších rokoch.

Zdravotné problémy Bajtošovej, kvôli ktorým boli jej tréningové možnosti obmedzené ešte viac ako v roku 2007 (šesť mesačný výpadok je strašne dlhá doba), sa prejavili až na dlhších tratiach, titul Majsterky sveta je úspech, s ktorým sa nepočítalo ani v najoptimistickejších teóriách. Bicyklová príprava a beh boli v príprave nahradené inými športovými aktivitami - kolieskové korčule, veslovanie, turistika, gymnastika (akékoľvek cvičenie - strečing, rehabilitačné posilňovanie), plávanie. Nebolo to dostatočnou prípravou, no ukázalo sa, že veľmi vhodnou.

Veľmi dobre sa na svetový šampionát pripravila S. Fajtová. Ukázať však svoje schopnosti Fajtová nemohla, v kvalifikácii long bola diskvalifikovaná. Svoje kvality však ukázala na ME, kde 5. miestom na dlhej trati zmazala rozpačitý dojem zo zaváhania v kvalifikácii MS. Konečne sa jej pódiový prienik podaril na dlhej trati, a tiež aj P. Paprčkovi na strednej trati. Atakovanie prvej desiatky sa očakávalo, no 5. miesto v mužoch bolo príjemné prekvapenie a skvelý výsledok.

Na ME tímy doplnili najúspešnejší juniori z JMS - Trnovec a Tyszová. Bolo však vidieť, že zvládnuť dva náročné šampionáty v takom krátkom časovom odstupe dokážu iba pretekári s viacročnými športovými skúsenosťami. Príjemným a veľmi potešiteľným bolo vystúpenie Ďurčovej, ktorá v šprinte skončila ako najlepšia Slovenka. Kvalita štartového poľa bola výrazne menšia ako na MS v Poľsku. Oproti minuloročným ME v Taliansku však konečne slovenskí pretekári dokázali prelomiť bariéru "tragikomických" bilancií na doterajších európskych šampionátoch.

Obavy, že zvládnuť dva vrcholy v takom krátkom časovom slede za sebou nebude jednoduché, sa ukázali ako oprávnené, všetci naši pretekári s tým mali v príprave a tiež aj v skutočnosti problém. V budúcom roku, v ktorom budú ME v Dánsku (koncom júna 2009 spolu s JMS) a MS v Izraeli (v strede augusta 2009), je však časový odstup dostatočný na optimálnu prípravu v režime, na ktorý sú pretekári navyknutí.

Sekcia lyžiarskeho orientačného behu

Sekcia LOB pracovala aj v roku 2008 v nezmenenom zložení: Valér Franko – predseda, Juraj Nemec a Radovan Marton – členovia. Práca sekcie vychádzala z vytýčených hlavných úloh SZOŠ a plánu práce na roky 2007/2008. Práca sekcie kládla dôraz na zabezpečenie domácich rebríčkových a majstrovských súťaží. Pred začatím súťaží boli vydané vykonávacie pokyny.

Preteky boli naplánované aj do susedných krajín – Ukrajina a Česko, ale pre zlé snehové podmienky sa preteky neuskutočnili. Na termín 23.-24.2. 2008 boli operatívne zaradené preteky M SR jednotlivcov a štafiet na Skalke, ktoré zorganizoval klub Ekonóm Banská Bystrica. V rovnakom termíne boli aj preteky Košická 40-tka. Vzhľadom na skutočnosť že sa uskutočnili jediné preteky, bolo rozhodnuté že v tomto roku nebude vyhodnocovaný Slovenský rebríček jednotlivcov ani Slovenská liga družstiev.

Zhodnotenie pretekov

Napriek tomu, že sa uskutočnili iba jediné preteky a nebola vyhodnotená rebríčková súťaž, bola to štandardná sezóna na aké sme si za posledné roky už zvykli. V poslednom čase je už bežné že preteky sa robia vtedy a tam kde sú na to momentálne vhodné podmienky. Aj v kalendári na rok 2009 bol naplánovaný tzv. plávajúci termín pre organizáciu 1 dvojkola v LOB v Pezinku, pretože skúsenosť je taká že na Babe bude sneh, len nikto nevie, kedy.

Mapová tvorba v LOB stagnuje, premapovávajú sa len priestory osvedčené na usporiadanie kvalitných pretekov a pri priemernej zime aj s dobrými snehovými podmienkami. Je len veľmi málo univerzálnych priestorov, ktoré by boli vhodné a použiteľné na preteky v lete aj v zime, čím by sa zjednodušila príprava mapových podkladov.

Sekcii sa napriek snahe nepodarilo zabezpečiť nový snežný skúter, ktorý je dnes veľmi dôležitým faktorom pri príprave kvalitných pretekov.

Členská základňa pretekárov pravidelne sa zúčastňujúcich na pretekoch v LOB je v posledných rokoch stabilná okolo 70 pretekárov.

Výsledky reprezentácie

Pretekárov schopných umiestniť sa na vrcholných podujatiach je na Slovensku veľmi málo, v sezóne 2007/2008 to boli len Hlaváčiková a Šurgan, ktorí dosiahli pekní výsledky na ME (Hlaváčiková) a v SP (Šurgan). Realizoval sa aj štart na MSJ a MED v Bulharsku, kde sa však ukázalo, ako Ďaleko naše juniorky zaostávajú za svetom. Dorastencom, ktorí dosiahli slušnejšie výsledky ešte chýba špecializovaný tréning na stabilizovanie výkonnosti v porovnaní so špičkou vo svojej kategórii.

Mapová komisia

MK SZOŠ pracovala v roku 2008 v zložení Rado Jonáš – predseda, Martin Bednárík a Zuzana Janotová – členovia. S komisiou spolupracovali Ján Furucz a Robert Miček.

Hlavné oblasti činnosti MK SZOŠ v roku 2008 boli:

1. organizácia školení v oblasti tvorby máp pre OŠ,
2. zabezpečenie a požičiavanie elektronických a iných pomôcok pre tvorbu máp pre OŠ,
3. tvorba mapového zborníka,
4. vedenie archívu máp pre OŠ,
5. zabezpečenie hodnotenia rankingových a školských máp a návrh na rozdelenie dotácií pre jednotlivé kluby,
6. zabezpečenie aktualizácie DVD Mapy pre OŠ,

ich realizáciu stručne sumarizujeme.

MK SZOŠ zabezpečuje v spolupráci s klubom RZK v rekreačnom stredisku Škutovky pri Lipt. Osade v termíne 24. - 26. 10. 2008 školenie zamerané na tvorbu máp veľkých mierok. Školenia sa zúčastňuje 12 mapárov, ktorí dostávajú výcvik v oblasti tvorby máp v teréne ako i kresliacich prác v Ocade.

V roku 2008 si kluby požičali softvér OCAD 9. Niekoľko klubov (KYS, RBA, RZK) prejavilo aj záujem o vybrané ortofotosnímky SR, ktoré boli podkladom pre tvorbu máp. Pre záujemcov M. Bednárík zhotovoval kombinované podklady (ortofoto+ZM+existujúca mapa pre OB).

Pre rok 2008 a ďalšie sa z dôvodu náročnosti zháňania papierových verzií máp v dostatočnom množstve MK SZOŠ rozhodla prejsť na online verziu mapového zborníka dostupnú všetkým klubom. Inými slovami online verzia DVD mapy pre OŠ nahradí mapový zborník.

MK SZOŠ zabezpečuje evidenciu máp pre OŠ prostredníctvom pridelovania registračných čísiel, vedením databázy v elektronickej forme, ktorá je podkladom pre tvorbu CD, ako aj prostredníctvom archivácie výtlačkov každej vydanej mapy. Všetky uvedené zdroje informácií sa nachádzajú u R. Jonáša. MK SZOŠ pokračovala aj v roku 2008 v tejto činnosti.

MK SZOŠ zabezpečila vykonanie ankety medzi pretekármi na vybraných rankingových a majstrovských pretekoch (BBA, TKE). Na jej základe a na základe zozbieraných máp použitých na školských a rankingových pretekoch pripraví MK SZOŠ na rokovanie P-SZOŠ rozdelenie príspevku jednotlivým klubom.

MK SZOŠ zabezpečila pre KOB Kysak mapára V. Kocymjuka pre zmapovanie nového terénu, ktorý bude použitý na 3 preteky v r. 2009. Na túto činnosť dostal KOB Kysak dotáciu vo

výške 20 000 SKK. Vzhľadom na to, že sa žiadny iný klub neprihlásil, bol vybraný Kysak napriek tomu, že terén je orientačne iba priemerne náročný, je však nový.

MK SZOŠ zabezpečila mapára V. Kocymjuka, ktorý pripravil mapy pre viacero klubov, konkrétne: Ružomberok, Martin, Sokol Pezinok, ŠK Sandberg a KOB Kysak. Napriek znalosti, že mapy od tohto mapára sú priemerné, pomer ceny a kvality je výhodný a reálne zabezpečuje obnovenie starých máp, resp. zmapovanie nových terénov v žiadanom množstve. Je potrebné však zdôrazniť, že použitie takejto mapy vyžaduje dopracovanie mapy v teréne v miestach KS a postupoch medzi nimi.

MK SZOŠ nadviazala spoluprácu s Miroslavom Lagom s cieľom pripraviť internetovú verziu DVD. Za týmto účelom bola uzatvorená medzi M. Lagom a SZOŠ zmluva. Na jej základe M. Lago pripraví internetovú verziu DVD do konca r. 2008.

Príloha 1:

Tab: Základné kvantitatívne charakteristiky fungovania SZOŠ

	2003	2004
Počet oddielov	32	28
Počet členov	727	748
Medaily MED	5	4
Umiestnenia na MS	6,10,22,26,27,33,33,34/8 - OB	15,18,21,21,25,28/14-OB 17,21,26,27,33,36/8 - OC
Umiestnenia na MSJ	6,12,13,42/4 - OB	10,13,21,29/17,18 - OB
Dotácia zo ŠR	1 128 000	1 580 000

	2005	2006
Počet oddielov	25	24
Počet členov	730	663
Medaily MED	1	0
Umiestnenia na MS	9,11,13,15(WG),25/7 - OB 6,6,8,15,15,25,25/6,8 - OC	27,30,36 (ME) - LOB 20,21,35/12 - OB 2,23,32,32,43,43/9,14 - OC
Umiestnenia na MSJ	6,16,49/14 - OB	26,26,36,39,48,52 - LOB 5,9,25,31,56,69,80/22 - OB
Dotácia zo ŠR	2 049 000	1 990 000

	2007
Počet oddielov	24
Počet členov	650
Medaily MS	2
Medaily MED	0
Umiestnenia MS	2,3,8,10,10,11,13,14/7,13 - OC 13,16,21,26,31,33,34,37,41/15 - OB 25,25,25,26,27,28,36/- - LOB
Umiestnenia ME	6,8,11,20,22,34,37/6,13 - OC
Umiestnenia MSJ	6,14,24,36,47,55,89/21 - OB 30,42,45/8 - LOB
Dotácia zo ŠR	1 908 000

	2008
Počet oddielov	25
Počet členov	671
Medaily MS / ME	1
Medaily MED	0
Umiestnenia MS	1,7,8,9,17,23,24,26,34,43,45,55,59,72/6,18 - OC 4,6,16,20,20,26,27,31,34,34/9,11 - OB
Umiestnenia ME	5,5,10,15,16,17,18,19,21,25,35,35,37,40/6,12 - OC 25,27,30,44,51,51/- - LOB
Umiestnenia MSJ	3,7,10,11,15,21,22,23,25,26,27,30,30,31/6,12 - OC 78,113/- - OB 37,37,38,40,40,40,42,46,64,65/10 - LOB
Dotácia zo ŠR	1 967 000